

EER-DICHT:

Gefonghen tot loff van den Doorluchtigen Prince

MAVRITS VAN NASSAU,

*ende het oude Edele Gheslachte der
Nassauscher Graven.*

IN dien dat eenich Huys, Afcomste oft Gheslacht,
Met loff en eer ten toon, voor elck mach zijn ghebracht.
En datmen singen mach, van Wijsheyt, Cracht en Daden;
Die een'ghe Helden trou, met Manheydt overladen,
Tot vóordeel ende nut, van hare Vaderlandt,
Oft Onderfaten vroom, oyt namen cloeck ter handt.
En soo't geoorloft is, te singen sulcker Segen,
Die door ontelbaer moeyt, en Manheydt zijn vercreghen.
So doetmen sulcx met recht 't Geslacht van *Nassau*,
'Twelc so veel eeuwen lang, met Manheydt ende Trou,
Bey Duyts en Nederlandt, door wijsheyt ende Crachten,
Verloft heeft en bevrijdt, van die haer t'onder brachten.
Van dit vermaert Gheslacht, van dese Helden koen,
So lust mijn Geest als nu, een eer-lof-sang te doen.
Doch op dat sulcx te recht, van ons mach zijn begonnen,
En die van Tijdt noch Nijdt, noch Lethies werd verslonnen:
So stijcht miin Geest om hoogh, tot 'tblau ghesterde rondt
Verfoect de Goden selfs, dat sy sulcx doen terstont.
Apollo, daelt eens aff van u Parnassi toppen,
En brengt met u van daer, de groen geblaede Coppen,
Die met haer soete sang, de daden zijn ghewoon,
Te draghen inde lucht, lae selfs tot *Iupens* Troon.
Alwaer die al te saem, op datse mochten leven,
In yser of metael, staech werden op gheschreven.
Ghy Sust'ren drie mael drie, Goddinnen, lief en waert,
Die met vermaeck en vreuchd, steeds *Helicon* bewaert:
Verlaet slechts vóor een uyr. *Castalides*, comt neder,
En als die is verby, keert naer u plaetse weder.
Komt singt, en segt met my, hoe dat *Lebartens Graeff*,
Met *Cesar* neder quam, verlatend' goet en Haeff,
Om de *Gaer-mannen* cloeck, en die subtijle *Gallen*,
Met Manheydt onvertfaecht, en Oorloch t'overvallen.
Hoe dat sijn waerde Broer, van *Cesar* werdt ghestelt,
Tot eertste Graeffen Heer, van het *Nassausche* velt.
Off liever singt hoedat, tot Keyser *Seveers* tijden,
Als hy 'twoest Duytsche volck, geoeffent tot het strijden,
Met wijsheyt ende cracht, bracht onder 't Roomsche jock,
Sijn † Oom een Eel Romeyn, met hem te velde rock,
Hoe dat hy hiem verknoopt, in d'echt uyt liefd en minne,
Met eené Ed'le maechd, van *Nassau* zijnd' Gravinne,
Die met hem heeft gheteelt, gewonnen en gebaert,
Viiff Soonen, Dochtren ses, wiis en van Ed'len aert:
Die 'tsaem den wortel zijn der Graven van *Nassau* wien,
So datmen met goe reen, mach seggen ende houwen,
Dat 'tEdele Geslacht van *Nassau* hooch ghe-eert,
(Twelck met verloop van tijt, so dapper is vermeert.)

Staes van
Lebartens
Nassau
eertste Graeff

Theodorus
Heer van
Lopperecht

Eerdicht aen de

Affcomelinghen zijn, van die Romeynsche Volcken,
Wiens daden wijt vermaert Hooch stijghen totte wolcken.
Dit Vroom doorluchtich Huys, dees Helden onvertsaecht,
Die hebben eeuwen lang, met *Mars* haer lijff ghe waecht.
En met hem zijnd', vereent, veel daden uyt gerechtet,
Den *Honger*, *Beem*, en *Turck*, bevochten en berechtet,
D'*Italiaen*, en *Duyts*, den *Frans*, en *Saraceen*,
Heeft dic haer macht gheproeft, en nederlaech gheleen.
'tHovaerdich Spaens ghebroet, de Moorsche wree *Maranen*,
'Twelck dic ons Vaderlandt, begoten heeft met tranen,
Dat heeft met smert gevoelt, gesien en dic versocht,
Hoe dat 'tNassauffche swaerdt, haer trots ter nederbrocht.
So dat noch eeuwen lang, by ons, en ons Nabuyren,
Haer roem en eere sal, vast blijven ende duyren.
Dit oudt doorluchtich Huys, vermaert in eer en deuchd,
Twelck menich Vorst en Graeff verblijdt heeft en verheuchd,
Heeft tot verscheyden tijt, en tot verscheyden stonden,
In d'Heyl'gen Echten staet, haer selleven verbonden:
Aen 'tConinglicke Bloet van *Beem* en *Enghelandt*,
Aen d'Hertoch van *Savoy*, *Sax*, *Beyer*, *Cleef*, *Brabandt*,
Lotring en *Oostenrijck*, en aen verscheyden *Graven*,
Van *Duyts* en *Nederlandt*, waer door sy groote gaven,
Van Steden, Landt en goet, tsaem hebben wel vergaert.
Maer *Musa* hout doch op, fiet waer ghy henen vaert:
Wat vvilt ghy nemen voor, vvaer vvilt ghy henen wijcken,
Den last is u te zwaer, ghy sulter in besvvijcken:
Soo ghy van stuck tot stuck, met uvve schrale fang.
Dat by dees *Graven* eel, van soo veel eeuven lang,
Ghedael is en gheschiet, sout vvillen hier verhalen,
Bedenct u eerst te voor: en vvilt u lust bepalen,
V macht vvul overvveecht, in redens even schael,
Eer dat ghy voorder treedt, in *Nassaus* doens verhael.
Heet sulcx den *Mantuaen*, den *Griecck*, of selfs de *Musen*,
Die met haer soete Lier, staech doen in d'ooren susen,
In *Griecx*, off in *Latijn*, de daden, loff en eer,
Van so veel Helden cloeck: vviens fanghe tot een leer,
Sal duyren eeuven veel, en nimmer fullen stranden,
In de verghetel vloedt, van *Lethes* oft haer Landen.
Dit over oudt Gheslacht, soo zijnd' in d'echt verknocht,
Heeft Tacken vijf en tvvee, gheteelt en voort ghebrocht.
Ghy *Dillenburchsche* Stam, tvvelck soo veel vrome Helden,
Gheteelt heeft en gevoedt, met recht vvy u hier stelden.
Om uvven Loffen Eer, te stellen nu toon,
De eerste van u naem, dat vvas Graeff † *Otten* Soon.
De *Rijcke* toeghenacmt, om dat hy soo veel Steden,
Wat meer als veertich Iaer, beseten heeft met vreden.
Dees liet tvvee Soonen naer, *Walraven* ende *Ott*,
Die't Vaderlijcke erff, verdeelden door het Lot.
Graeff *Ott*, den jongsten Soon, heeft tot sijn deel vercregen
Herborn en *Dillenburch*, en ander Steen ghelegen,
Aen dees sij van de *Laen*, en tgeen daer over lach,
Graeff *Walrab* viel ten deel, die't self besitten mach,
Dees *Dillenburchsche* Vorst, uyt Liefd', en minne troude,
Agniet van Solms Gravin, waer mede dat hy boude,

Nassauffche
Graven
cloecke
Griech-ijelen

Haer groote
huwelijcke.

Stamme
van Dillen-
burch.

† *Henrich*
de *Ricke*.

Graven van Nassau.

Drie Soonen, maer den een, Graeff *Henrick* 'tRijck besat,
 En die teeld' vvederom, tyvee Soonen die sijn schat,
 Verdeelden als voorheen: den Jongsten heeft becomen,
Beylsleyn en ander goet, maer d'outste is genomen,
 Tot Heer van *Dillenburch*: also dat op dees tijt
 De Stämme van *Nassau*, verbreydet breedt en wijt,
 Gesplift vvas en verdeelt, aen Tacken vier, verscheyden:
 Die vvy al tsaem hier naer, te voorschiin sullen leyden.
 O mannelic geslacht, van *Nassau*, d'outste Stam,
 Die't Duytsche Keyserrijc, so dick te hulpe nam,
 Wiens deuchden, wiens gevveltdt, vviens vvijsheydt ende radē,
 Wiens overgroot gemoet, vviens ongehoorde daden,
 Onseggelicken ziin, vvie sou met sang oft dicht,
 Die singhen immermeer, oft brengen in het licht.
 Het svviigen beter is, dat al te vveynich spreecken,
 En datmen 'tfiner schant, in't vverck mocht blijven steecken,
 Dies Mufa schort u sang, van *Dillenburch* en svviicht.
 Maer singt hoe *Walrabs* Soon, het Landt van *Gelder* criicht.
 Laet mijn geoorloft ziin ghy Hertogen van *Gelder*,
 Dijn oorsprong en begin, te halen uyt tiits kelder.
 Laet van ons met een woordt, ghy strijdbaer Heldt van † *Pont*,
 Dijn mannelicke daedt, voor yder zijn vermont.
 Hoe dat ghy 'tgrousaem *Dier*, daer Landen ende Steden,
 Aen Haeff, aen Vee, en Volc, veel schad' had affgeleden,
 Door u cloeckmoedicheyt, ter neder hebt gevelt,
 Endaer sijn wooning was, een † Sterckte hebt gestelt.
 Wiens naem ghy naer 'tgeluyt, voort comend, uyt de kaecken
 Van desen vier'gen *Draeck*, tot Naclanck hebt doen maecken.
 Op datmen eeuwen lang, mocht dencken dijne daet.
 Door dijne vromicheydt, hebt ghy den eesten Staet,
 Van't *Geldersehe* ghebiet, gestichtet een begonnen.
 Daer ghy van langer hand, veel lants hebt toe ghewonnen.
 Als met verloop van tijt, dees *Geldersche Voochdy*,
 Gevallen was ten deel, *Wichardus*, en dat hy,
 Sijn Dochter *Adelheyt* Graeff *Otho* had gegeven,
 In echten staet, dat sy, vvanneer hy uyt dit leven,
 Sou door de bleecke doot, getrocken ziin in't graff,
 Sijn Goed'ren, Landt, en Sandt, en wat hem God oyt gaff,
 Besitten souden tsaem, en recht uyt liefde regeren.
 So heeft een Keyser waerd, die door tgebruyc der veren
 Den naem van † *Voghelaer*, ontfangen heeft met lust.
 Graeff *Otho van Nassau*, die voor hem, toegherust,
 Met harnas, helm, en svvaert, de *Hongerē* ende *Bemen*
 Veel Steen, en Sloten sterck, hielp vvinnen ende nemen.
 Dees Roomschen Keyser heeft, tot *Mentz* met macht vergaert,
 Hem tot vergelding vveer, voor *Gelders Graeff* verclaert,
 Als *Gelderlandt* aldus, een Graeffschap vvas geverden,
 En dat het in dien staet, in drie mael-drie den derden,
 Graeff van † *Nassausche* bloedt, gesien heeft en gehult,
 En dat de eer en loff, gants *Gelder* heeft vervult,
 Van *Rinald*, *Rinalds* Soon, vercregen door sijn daden,
 En sijn Seeg-barich hooft, met *Lauren* vvas beladen,
 Als hy nu derthien iaer, *Zurphen* en *Gelderlandt*,
 Voor Graeff be'rechtet had, met vvijsheydt en verstant,

Loff van
Dillen-
burchs
Stam.

Wichard de
I. Doocht
van Gelder.

† De Stadt
Gelder.

† Henricus
Auceps.

Otto van
Nassau eerste
Graeff
van Gelder.

En Rinald
eerste Waer-
soch.

Eerdicht aen de

En dat siin Edel bloedt, siin Manheyt, en siin crachten,
Een grooter eer toe quam, en hem 'tgeluck toe lachten.
Heeft Keyser † *Lode wijck*, die tRoomsche Rijk besat,
En met siin Vorsten 'tsaem vergaert vvas in die † Stad,
Daer d'hiel gewieckte God, s'laers tvveemaël doet vergaren,
Van Zuyden, Oost en West, siin knechten en dienaren,
Alwaer hy flux versiet, met Coopmanschap en goet,
Het gantsche Duytsche volck, twelc daer dan comen moet.
Alhier is desen Graeff, van Gelders Steen en Landen,
Verhoget en vereert, door Keyserlicke handen,
Vercoren en gestelt, tot eersten Hertoch groot,
Van 'tGelderische gebiedt, als men naer *Wichards* door,
Vier hondert tseftich Jaer, teld, en daer boven negen
Heeft *Gelder* Hertogs naem, ontfangen en vercregen.
Wat daden by dees stam, geduyrende t'gebiedt,
Van Hertoch ofte Graeff, gedaen ziin en geschiet,
En hoe dat naer verloop, van eeuwen drie en jaeren,
Het mannelick Geslacht, van *Nassau* was gevaren,
Naer t'*Eliseusche velt*, en dat haer Sulter waerdt,
Met *Gulicx* Hertoch heeft, gewonnen en gebaert,
Een Soon, die naer haer doot, bey d'Hartochdommen tsamen,
Gevoecht heeft en verknocht, en hem daer naer doen namen.
En hoe van hem weerom, d'Hertogen allegaer,
Voorts afgecomen zijn, dat salick laten naer.
En komen tot t'Geslacht, van *Idtsteyn* en *Weyshaden*:
By dese Vorsten wildt, o Musa u versaden.
Ghy Keyserlicke stam, die soo veel Helden sterck
Veel eeuwen aen malkaer, gebracht hebt in het perck.
Wiens swaerden ende macht, d'een 'tzitteren en beven,
Die haer niet onder 'tschut, van dy en wilden geven.
'Tza Musa stijcht om hoogh, op dat mijn dicht geschrijf,
Van elck mach zijn gehoort, of liever laet u liif
Van miin beseten ziin, laet ons te samen vaeren,
Op d'Heyngsten berch, en daer, eens roeren *Phabi* snaeren.
Laet ons dien † *Walrabs* Soon, de vvelck het Duytsche Rijk,
In plaets van † *Habsburchs* Graeff, met stemmen al gelijk,
Beriep en heeft gebracht, op s'Keyfers stoel en zetel,
Op dat hy laeren lang, vroom, wijs en niet vermetel,
Sou rechten als haer Heer, haer Vader, hulp en troost
Dat Landt en dat Gebiedt, tvvelck name droech van't Oost,
Doch *Adolph* so gestelt tot Keyser van veel Steden,
En heeft geen langen tijt, de selff met rust betreden:
Want † *Albert, Rudolfs* Soon, door Vorsten op gehilt,
Benyde sijn gheluck, veroorsaect groote twist,
En crijcht aen siine sij, veel Graven ende Heeren:
Treckt teghen hem te Veldt, om 'tRijk van hem te weeren.
Verslaet hem in een slach, by *Spier*, int open veldt:
En heeft hem naer dees daedt, op s'Keyfers stoel ghesteldt.
Maer Oostenrijk dees Roem, die hebt ghy weer verloren,
Als *Maurits* onsen Prins, uyt *Adolfs* stam gheboren,
Ziin nasaet ende Neeff, *Albert* van Oostenrijk,
In eenen wreden slach, by *Nienpoort* desghelijck,
Ter neder heeft ghevelt, gheslagen en verwonnen,
En menich duysent ziel naer, *Acheron* ghesonnen.

† Ludovicus
Bavarus.
† Francfort
ende Meyn

† Stamme
Elder een
Hartoch-
dom gewo-
den is.

† Stamme
van Weyf-
baden.

† Adolphi
van Nassau
Keyser in
† Rudolfs
plaetse.

† Albert van
Oostenrijk
der naet hē.

Graven van Nassau.

Dierherus, *Adolphs* Broer, heeft *Bonifac* de Acht
Tot *Trier*, op Biffchops stoel, met grooter eer ghebracht,
De welck hy seven laer, met onrust heeft beseten.
Maer *Musa* sal ick hier, verby gaen en vetgeten,
Hoe dat naer 's Keyfers doot, beroepen ziin tot *Mentz*,
Van sijn nafaten vier, die elck naer haren wensch,
Als Keur-Vorst t' Roomsche Rijck, veel jaeren lang regeerden,
En door haer Biffchops macht, de Kercken oock beheerden.
Gerlacus was de eerst, dien *Adolph* volchden *Ian*,
Welck naer sijns Broeders doot, als een verstandel Man,
Den stoel beseten heeft, meer als drie seven jaeren.
Siin Broeders Soon naer hem, den Setel ginck bewaeren,
Welderthien jaeren lang, met grooten loff en eer,
Tot *Eltensfeld*, siin ziel, hy gaffaen God den Heer,
En 't *Erbach* wert siin lijff, met rou gebracht ter aerden.
Komt *Musa* tis nu tijt, dat wy 't Geslacht vol waerden;
Van *Weylburch* wijdt vermaert, van *Beylsteyn* en *Sarbruck*,
Ghedencken in ons sang, en singhen haer gheluck,
Hoe dat des Keyfers Neeff, een van *Gerlaci* kindren,
De Keyserlicke eer gheensins een ging vermindren,
Alshy de suyv're Maech't, *Iohanna* neemt ter echt
En in dit Edel huys een nieuwen stam oprecht.
VVAer uyt dat metter tijdt, veel kloecke strijdtbaer Vorsten,
Ghesproten zijn, die dic haer lijf wel wagen dorsten.
Mijn Lief het is nu tijt, wy toeven veel te lang,
Eer wy *Orangnens* loff, uyt singhen, met ons sang.
Die d'eerit en voornaemst, is van alle dees Geslachten.
Wiens Segen, ongetal, ons Steden nut aenbrachten.
Wiens loff met singen sal, so lang als Son en Maen,
Met haer ghemaetten dans, aen d'Heem'len sullen gaen.
Ontschldicht my ô Vorst, en † Prince van *Orangnen*,
D'eer van 't *Nassausche* volck, de vrees en schrick van *Spangnen*,
Van ons lief Vaderlant, de rechte eer en Vaer,
Dat ick duslanghe toeff, eer ick met stemmen claer,
Wt sing u daden groot, u loffen uwe zeghen,
Die ghy met goet en bloet, voor *Hollandt* hebt vercregen.
Dijn Vader *Willems* zoon, Voorfichtich, Wijs, en Vroom,
De welck de wortel is, van den *Oragnen* Boom.
Die ons geholpen heeft, als d' *Alba* met sijn knechten,
Ons Steden en ons Landt, met wreetheydt quam bevechten.
Alshy ons Vryicheydt, socht in een Slaverny,
Te brengen door het svvaert, door d'vvang en Tyranny.
Geliick den *Indiaen*, van over vele jaeren,
Door haer onlijd'lick quaet, geschiet is en vveer-vaeren.
Maer Gods Barmhertich ooch, ons lieve Vaderlandt
Aenschoude van sijn Troon, en vvenckte met sijn handt,
Dijn Vader ende sprack, 'tza Prince vuilt omgorden
V sy, met 'tsnijdich svvaert, Jck wil dat ghy sult vvorden,
Den Leytsman van miin volck, en dat ghy den *Maraen*,
Die miin vercoren landt, niet doet dan vyreed'lick slaen,
Sult vvederstaen met cracht, en hem te rugge driiven,
Vertrout vast op miin vvoordt, ick sal u hulpe bliiven.
Dijn Vader in sijn hert, gevoelende dit vvoordt,
Die heeft van stonden aen, in 't *Zuyden*, *West*, en *Noordt*,

Wijf *Beit*,
hozsten up
dees stam
gesproten.

Weyl
burch,
Beylsteyn
ende *Sar-*
bruck stam-
men.

Orangnen
stam.

Mauritz
Prince van
Orangnen.

Zijn *Bas-*
hers lof en
haden.

Eerdicht op de Nass. Grav.

Door Trommel en Trompet, veel Ruyt' ren en Soldaten,
Beroepen en vergaert, tot dienst van onse *Staten*,
Begeeft hem in het Veldt, veroverd Dorp, en Stadt,
Beroept tot eenen slach Duck d' *Albaas* Leger, dat
Hy tegen hem met macht, en siene Spaensche slaven
Te voorschiin comen wilt, uyt sijne stercke graven.
Maer hy uyt vrees en angst, siin leger vast besloot.
Want God door s' Princen volck: hem dreychde met de doot,
Doch siende den Tyran, dat hy ons waerde Landen,
Door cracht en groot geweldt, niet krijgen con in handen:
En dat van Gode selff, den Prince wert gestiert,
Hy berft van haet en nijdt, hy woelt, hy raest, hy tiert,
Hy sweert by siinen troon, dat hy des Princen leven,
Seer haest door t'bleecke Gout, in moorders handt sal geven,
Dit Goddeloos besluyt, dees wreedtheyt ongehoort,
Een *Borgongon*, neemt aen, en heeft ons Prins vermoort,
Maer dese wreede daedt, geschiet aen onse Vader,
Heeft *Mauritz* siinen Soon, ons Broeder en berader,
(Welck, de drie-eene-God, die s' menschen boose werck,
Niet ongestraft en laet, gewapent heeft seer sterck:
Op dat hy tmoors gespuys, de vuyl, en snode Specken
Met siinen toorn en straff, geheel sou overdecken.)
Gewroken duysent fout, aen t' wreede Spaensch gebroet
Hoe dickmael heeft sijn swaert; gestort t'onsuyver bloet,
Van dese moorders wreedt; hoe dic siin hare Steden,
Verwoestet en verbrant, verwonnen en bestreden.
Het *Turnhoutsche* Veldt, en *Nieuports* dorre sant
Die tuygen alle bey (tot Spangnaerts smaet en schant,
Dat Godes wraecke kan, haest *Pharoos* macht doen vluchten,
Vernielen en verlaen, en onder t' swaert doen suchten.
Hout *Musa* u bedaert, doch verder niet en vliecht,
Op dat ghy door u lust, u selven niet bedriecht.
Want tis ondoenelick die wijsheydt, en die daden,
De wacker moedicheyt, de Cloeckheydt, en die Raden,
De Segen, ende Eer, van dees *Nassausschen* Vorst,
Te brengen voor den dagh, en singen uyt de borst.
Ons kelen ziin te schrael, s'en ziin niet wel begoten,
Met t'*Heliconsche* nat, en tis oock tijt gesloten:
Want siet den donck' ren nacht, daelt van *Olympi* top,
En *Titir* iaecht siin Vee, uyt groene grasgen op,
Om drijven naer den stal, en over nacht te rusten.
Dies *Musa* laet ons me, om criigen nieuwe lusten,
Voleynden onse sang, en singen over luydt:
Solang d'al siende Son, de Aerd' siin waerde bruydt,
Begorden sal met vrucht, en sy weerom sal baren:
So lang door Ebb, en Vloedt, sal wegh gaen ende naren,
De woelste wilde Zee, *Neptuni* blauwe wey:
So lang t'pluym-rijck gediert, met vreuchden inden Mey
Door haren soeten sang, ende met haer tiere lieren,
Verheugen sal den mensch, Ia selfs de domme dieren.
So lang, en langer me, sal toud *Nassaus* Gheslacht,
Ghevreeft zijn en ge-eert, gedient, en hoogh geacht.

OORdeeLt sonDER twiSt.